

Aftur á upphafsreit

Óli Kristján Ármannsson
olikr@frettabladid.is

Fari svo að ríkið eignist Íslandsbanka að fullu, líkt og tillaga kröfuhafa bankans gerir ráð fyrir, minnir staðan um margt á ástandið áður en lagt var upp í söluferli bankanna sumarið 2001. Þá hétu bankar ríkisins Landsbanki og Búnaðarbanki (í stað Íslandsbanka nú).

Tryggja þarf að hönduglegar takist til en í síðustu atrennu að einkavæðingu ríkisbanka hér á landi. Meðal þess sem skoða þarf á þeirri vegferð er af hverju kröfuhöfum Íslandsbanka hugnast ekki að eiga í honum 95 prósentu hlut. Gæti verið að þar séu á ferðinni sömu ástæður og hamla hér erlendri fjárfestingu og áttu sinn hlut í því að í fyrri atrennu að einkavæðingu tókst ekki að finna erlenda kjölfestufjárfesti til að kaupa hlut í gömlu ríkisbönkunum?

Í marslok 2009 kynnti finnski bankasérfræðingurinn Kaarlo Jännäri skýrslu sína um íslenskt fjármálaeftirlit. Í skýrslunni fjallaði hann um bakgrunn og aðdraganda hruns fjármálakerfisins hér, þar á meðal upphafið að fallinu, einkavæðingu bankanna. Jännäri sagði bagalegt að í því ferli hafi verið horfið frá fyrirætlanum um dreifða eignaraðild og pólitík látin ráða för.

Um leið sagði Jännäri í skýrslu sinni að smæð landsins, sveiflukennt og lokað hagkerfi með krónu sem gjaldmiðil, hafi fælt erlenda banka frá. Í þessum efnunum hefur ekkert breyst. Raunar hefur aðráttarafi landsins fyrir erlenda fjárfesta minnkað enn vegna gjaldeyrishaftanna.

Hafi sala bankanna á sínum tíma eitthvað kennt okkur þá er það að flas er ekki til fagnaðar þegar kemur að einkavæðingu fjármálafyrirtækja og að helminga-skiptareglur gamalla valdaflokka eru ólíklegar til að verða til farsældar fái þær að ráða för.

Þess vegna er áhyggjuefni að innlendir fjárfestar undirbúi tilboð í hlut ríkisins í bönkunum nú. Sömu rök gilda nefnilega og áður um að ákjósanlegt sé að fá erlent eignarhald að íslensku bönkunum og þá um leið gjaldreyri til að greiða niður erlend lán ríkisins.

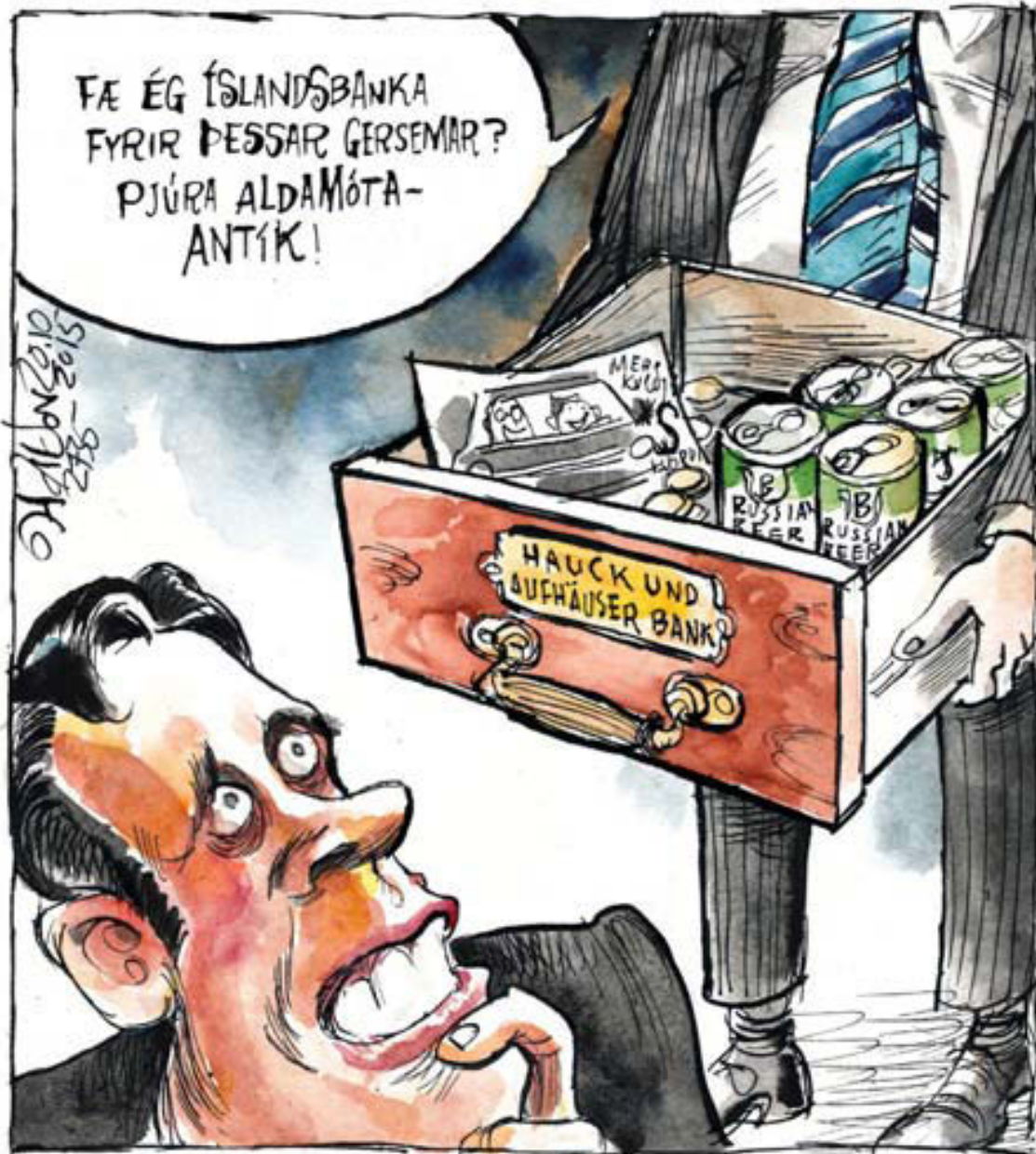
Bankarnir eru hins vegar eftir sem áður ágætiseign og skila eigendum sínum ríkulegum arði. Fari svo að ríkið eignist bankana tvo þá liggur ekkert á að losa um þá eign. Nær væri að búa svo um hnúta í íslensku efnahags-umhverfi að sala þeirra skili sem mestu, svo sem með fullri aðlögun íslensks fjármálakerfis að því evrópska, bæði hvað varðar regluverk og gjaldmiðil.

Í tilkynningu fjármála- og efnahagsráðuneytisins, aðfaranótt þriðjudags, um breytta tillögu hóps kröfuhafa Glitnis vegna stöðugleikaframlags protabúsins til ríkisins, kemur fram að framkvæmdahópurinn um losun fjármagnshafta telji að tillögurnar falli að settum stöðugleikaskilyrðum. Því gæti verið ágætt að leysa mál kröfuhafa Íslandsbanka með þessum hætti. Ríkið er ekki verr sett með banka í fórum sínum, svona að því gefnu að reksturinn og í framhaldinu söluferli verði unnið á faglegum forsendum. Þar hræða sporin.

Hafi sala bankanna á sínum tíma eitthvað kennt okkur þá er það að flas er ekki til fagnaðar þegar kemur að einkavæðingu fjármálafyrirtækja.

Halldór

Frá degi til dags

Banki í fangið

Tilkynning berst úr fjármálaráðuneytinu á aðfaranótt þriðjudags um að Íslandsbanki sé líklega orðinn eign ríkisins. Óneitanlega er kómískt að fjármálaráðherra, sem remsast hefur við að selja banka, skuli fá einn í fangið. Íslensk stjórnsmál eru einnig alveg laus við skýrar línur. Á vakt fjármálaráðherra Sjálfstæðisflokksins fjölga bönkum í eigu ríkisins um banka sem var einkavæddur af Steingrími J. Sigfússyni. Ekki er nema von að þjóðin klóri sér í hausnum yfir gömlu flokkunum og fylki sér um Pirata í stórum stíl.

Bankaklúður

Samdægurs lætur fjármálaráðherra hafa það eftir sér að leynimakk Arion banka á sölu símans til vildarvina bankans hafi verið algjört klúður. Óliðandi sé að fáir útvaldir búi við sérkjör og engin þolinmæði sé fyrir slíku í íslensku þjóðfélagi. Fagnaðarefni er að ráðherra taki þarna skýra afstöðu með almannahag gegn sérhagsmunum fátta sem leika sér með hlutabréf. Almannahagsmunir eru ríkir í málinu og þarna kristallast munurinn á stjórnmalamönnum; hverjir gagnrýna gerning Arion og hverjir ekki. Forsætisráðherra hefur til að mynda ekki viljað tjá skoðun sína á málinu við Fréttablaðið þótt ítrekað hafi verið leitað eftir því. sveinn@frettabladid.is

Hennar líf vér kjósum

Kristján Jóhannesson
nemandi í klassískum söng við Konservatoríð í Vínarborg

Ef borgarstjóri og ráðherra mennta- og menningarmála eru ekki tilbúnir til þess að veita fjármuni til eflingar mannaúts eru þeir tæplega starfi sínu vaxnir.

Nú þegar allt litur út fyrir að gamli skólinn minn ætli að deyja drottinn sínum langt fyrir aldur fram vegna valdatafls hinna háu herra í borgarstjórn annars vegar og þeirra í ráðuneyti mennta- og menningarmála hins vegar, get ég ekki lengur orða bundist.

Hvorki ég né foreldrar mínir sjáum eftir þeim fjármunum sem við lögðum í fimm ára langt söngnám mitt við Söngskóla Sigurðar Demetz. Það sama er ekki hægt að segja um ráðamenn. Núverandi stjórnvöld virðast í ofanálag ekki heldur hafa mikinn áhuga á að fjármagna framhaldsnám söngvara eða annarra sem stunda háskólanám, ef út í það er farið.

Síðan ég hóf nám hér ytra fyrir rúmu einu og hálfu ári hafa framfærslulánin sem ég þigg frá Lána-sjóði íslenskra námsmanna lækkað um sem nemur rúmri hálfri milljón króna á ári.

Tæplega starfi sínu vaxnir

Ef borgarstjóri og ráðherra mennta- og menningarmála eru ekki tilbúnir til þess að veita fjármuni til eflingar mannaúts eru þeir tæplega starfi sínu vaxnir. Ef við sem þjóð sjáum okkur ekki fært að fjárfesta í menningu komum við til með að hafa lítið annað að státa af en þetta snotra sker sem við byggjum. Hvað verður þá um Gunnar og Njál, Snorra og Egil, Jónas og Kiljan, Kaldalóns og Leifs, Kjarval og Erró, Björk og Sigurrós? Verður mín kynslóð sú síðasta til þess að halda út í tónlistarnám og efla þannig veg okkar og menningu í samfélagi þjóðanna?

Skal glaður lifa á grjónaugraut

Hér með biðla ég til þeirra sem valdið hafa að gera eins og skáldið býður og kjósa líf þessarar þjóðar, sögur hennar og ljóð, áður en framtaksleysi þeirra drepur mikilvægan pósti í menningarlífi okkar. Ég skal glaður lifa á grjónaugraut í staðinn.

TRÍL'GÍA

1 HRINGUR + KÓK OG ANNAR HRINGUR FRÍTT
599 KR.

Dunkin' Donuts